

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 280
van **BERT MOYAERS**
datum: 22 maart 2019

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Lokale besturen - Charter 'Gezonde Gemeente'

Op donderdag 28 maart 2019 voorzag het Vlaams Instituut Gezond Leven in een event ter ondertekening van het charter 'Gezonde Gemeente'. De bedoeling was om lokale besturen zich te laten engageren om tijdens de legislatuur 2019-2024 verder werk te maken van een samenhangend gezondheidsbeleid. Dit beleid moet dan alle burgers, en de meest kwetsbaren in het bijzonder, kansen bieden en stimuleren om gezonder te leven in een gezonde omgeving.

Het ondertekenen van dit charter zet een gemeentebestuur ertoe aan om planmatig en onderbouwd te werken aan preventieve gezondheid én dat gezondheidsbeleid een duidelijke plaats te geven in het lokaal meerjarenplan 2020-2025 dat men allicht nu overal volop aan het ontwikkelen is.

Het stadsbestuur van Herk-de-Stad tekende in op dit startevent van 28 maart, maar stelde helaas kort daarna vast dat het evenement geannuleerd werd wegens te weinig inschrijvingen. Het charter kan wel nog ondertekend worden bij de logo's (loco-regionaal gezondheidsoverleg en -organisaties).

1. Hoeveel en welke gemeentebesturen gaven effectief aan dit charter op het door het Vlaams Instituut Gezond Leven geplande evenement van 28 maart 2019 te willen ondertekenen?

Graag een overzicht per provincie.

2. Er is maar geringe interesse om dit charter officieel te ondertekenen.

Hoe wenst de minister op korte termijn vooralsnog een actie te ondernemen om de lokale besturen te overtuigen om gezondheidsbeleid een prominente plaats in hun meerjarenplanning te geven en daarnaast het charter effectief te ondertekenen?

3. Er zou reeds een dossier 'indicatorenmeting gezonde gemeenten' bij het Vlaams Instituut Gezond Leven opgesteld zijn.

Kan dit als bijlage bij het antwoord gevoegd worden?

ANTWOORD

op vraag nr. 280 van 22 maart 2019

van **BERT MOYAERS**

1. Volgende gemeenten (17/300) waren ingeschreven voor het event op 28/03:
- ☐ West-Vlaanderen (3): Harelbeke, Knokke-Heist, Roeselare
 - ☐ Oost-Vlaanderen (2): Merelbeke, Nazareth
 - ☐ Antwerpen (5): Essen, Mol, Puurs-Sint-Amands, Schilde, Vosselaar
 - ☐ Limburg(1): Zutendaal
 - ☐ Vlaams-Brabant(6): Asse, Londerzeel, Opwijk, Pepingen, Ternat, Zemst
 - ☐ Brussel

Het vermoeden is dat de geringe opkomst te verklaren is door het feit dat er dit voorjaar bijzonder veel evenementen voor de nieuwe lokale besturen zijn. Zowel Vlaams, regionaal als lokaal. Velen willen hen bereiken met als doel het eigen thema in het nieuwe meerjarenplan 2020-2025 te krijgen. Die veelheid uit zich in het empirisch vaststellen van meer dan 15 studiedagen tussen half en eind maart die op één of andere manier te linken zijn aan gezondheid. Dit is aan het Instituut Gezond Leven door verschillende lokale besturen bevestigd.

2. Vooreerst wil ik weerleggen dat er geringe interesse zou zijn voor het ondertekenen van het charter gezonde gemeente. Ook al is het event afgelast, toch zijn er diverse initiatieven genomen door zowel de Logo's als de partnersorganisaties Gezond Leven en Algemene Ondersteuning Logo's om alsnog het charter door zoveel mogelijk gemeenten te laten ondertekenen. Op vandaag engageerden 120 gemeenten zich om het charter te ondertekenen. Dit is een nog onvolledig overzicht. Nog niet alle Logo's hebben voor hun regio een stand van zaken aangevuld. Tevens zijn in 2019 een aantal gemeenten die voor het eerst Gezonde Gemeente opnemen: Pittem, Ardoorie, Mesen, Wingene & Sint-Agatha-Berchem. Daarnaast is er voor het eerst een schepen Gezonde Gemeente. Deze primeur is voor Zoutleeuw.

2.1. Initiatieven om het charter te laten ondertekenen.

- ☐ Er is de activatie van het B-plan wat de organisatie van diverse regionale Gezonde Gemeente-evenementen betekent. Hierbij is het ondersteuningsaanbod gerecupereerd van het event op 28/03 (goodiebag Gezonde Gemeente, Vlaggenlijn Gezonde Gemeente, Charter, diverse promotiefilmmateriaal, puzzelstuk Gezonde Gemeente (afbeelding):

- ☐ 01/04 Dendermonde (Logo Dender)
- ☐ 01/04 Kortemark (Logo Midden-West-Vlaanderen)
- ☐ 26/04 Opwijk (Logo Zenneland)
- ☐ 14/05 Mechelen (Logo Mechelen)
- ☐ 13/06 Antwerpen (Logo Antwerpen)
- ☐ 26/06 Aarschot (Logo Oost-Brabant)

- ☐ Naast die evenementen blijft Gezond Leven nog via andere manieren inzetten op promotie. Dat doen ze onder meer via hun [win-winfiches](#) (binnenkort komen er nog rond onderwijs, economie en cultuur), hun [publicatie](#) & [infografiek](#) rond gezondheidscijfers, het project Gezonde Publieke Ruimte, hun vormingen (bv. SDG's en preventie, netwerking...) en fysieke ondersteuningsmiddelen (bv.

[voorstel ontwerpbeslissing CBS ondertekening charter](#), het uitgebreide '[wie-is-wie en wat-is-wat in de gemeente-sjabloon](#)'...) voor de Logomedewerkers, hun één op één advies aan Logomedewerkers (zo is er op 11/04 een overleg met Logo Brussel die deze legislatuur 2019-2024 echt werk wil maken van Gezonde Gemeente in hun regio. Wat fijn is, daar vorige legislatuur alleen Koekelberg een Gezonde Gemeente was), hun nieuwe [voorstellingsfolder van Gezonde Gemeente](#), hun [Facebookpagina Gezonde Gemeente](#), hun periodieke publicaties in bv. Lokaal of VIEWZ, ... Tenslotte zijn ze ook gestart met het onderzoeken van de mogelijkheid om een policy game te maken voor lokale besturen over HIAP. Hiervoor doen zij in eerste instantie beroep op een thesisstudente uit de bestuurswetenschappen van de UGent.

2.2. Diverse initiatieven, ruimer dan de ondertekening van het charter, zijn vermeldenswaardig om het preventief gezondheidsbeleid een prominente plaats in de lokale meerjarenplanning te geven. Een gedetailleerd overzicht kan u terugvinden op de website van agentschap Zorg en Gezondheid: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/lokaal-preventiebeleid>.

- ☐ Ondersteuning door de Logo's lokale besturen: de begeleidende en ondersteunende rol van de Logo's bij het uitwerken en opvolgen van het lokale preventieve gezondheidsbeleid blijft onverminderd uitgevoerd bij alle lokale besturen, los van het feit of een gemeente het charter ondertekent of niet.
- ☐ Pilootprojecten preventie naar kansengroepen via VVSG
- ☐ Lokale gezondheidsenquête
- ☐ Structurele ondersteuning van intergemeentelijke preventiewerking: onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse regering, kunnen binnenkort lokale preventiewerkingen tussen aansluitende gemeenten georganiseerd worden. De Vlaamse overheid voorziet hiervoor co-financiering.

3. Verwijst u met deze vraag naar de indicatorenmeting? Indien zo.

De hoofddoelstelling van de indicatorenbevraging is een kwaliteitsvolle monitoring van de gezondheidsdoelstellingen, het bijhorende strategisch plan en het (preventieve) gezondheidsbeleid binnen verschillende settings. De resultaten bieden een stand van zaken en evolutie van het integrale en thematische gezondheidsbeleid in verschillende settings in Vlaanderen. De bevraging is een basisinstrument voor beleidsplanning- en evaluatie, en dit niet alleen op Vlaams niveau maar ook op sectoraal, loco-regionaal en lokaal niveau. De resultaten leveren rechtstreeks beleidsadvies op en kunnen mee een invulling geven aan het facettenbeleid.

Het gebruik van de indicatorenbevraging als meetinstrument voor de gezondheidsdoelstellingen, vroeg om een optimalisering van de bevraging. Daarom heeft de indicatorenmeting een audit ondergaan en werd op de volgende punten naar optimalisatie gewerkt:

- belang van het optimaliseren van contactadressen en steekproef
- aanpassen van vragenlijsten ☐ inkorten van de vragenlijst, oefening per setting
- bevragingsmethode herbekijken
- motiveren van de respondenten.

De indicatorenbevraging liep tot nu in de settings onderwijs (basis en secundair), lokale besturen en bedrijven. Toekomstige edities kennen een behoud van deze settings en een uitbreiding naar de settings hoger onderwijs, zorg- en welzijnsvoorzieningen en kinderopvang.

Dit omdat de hoofddoelstelling van de indicatorenbevraging, het monitoren van de gezondheidsdoelstellingen is, en met de gezondheidsconferentie van december 2016 de gezondheidsdoelstellingen werden uitgebreid naar andere settings (sinds 2017) zijn bijkomende settings opgenomen vanaf 2019.

De indicatorenbevraging zal vanaf huidige versie met een tussenperiode van 4 jaar lopen. Dit ondermeer omwille van de uitbreiding van de settings en om gelijk te lopen met de termijn van de gezondheidsdoelstellingen en tussentijdse rapportage en gezondheidsconferenties.

De voorlopige planning voor de indicatorenbevraging in de setting lokale besturen is voorzien van 1 maart 2020 tot en met 31/05/2020.